

QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-]img]a 15 ta' Marzu 2002

Numru 15

~itazzjoni 495/1995

John Pisani

versus

Maurice Zammit

Din hija kaw]a dwar]abta bejn]ew[karrozzi li [rat fil-11 ta' Settembru 1994 fi Triq]a[ar Qim, il-Qrendi.

Billi qieg]ed ig]id illi l-]tija kienet tal-konvenut wa]du, l-attur qieg]ed jitlob illi l-qorti, wara li tg]id illi l-konvenut ja]ti g]all-in`ident u tillikwida d-danni li sofru l-attur, tikkundanna lill-konvenut i]allas id-danni hekk likwidati flimkien ma' l-]img]ax u l-ispejje], fosthom dawk ta' l-ittra uff]jali lill-assikuratur tal-konvenut.

Il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi l-]tija kienet tas-sewqan bla g]aqal ta' l-attur.

L-attur kien qed isuq il-vettura bin-numru F-6958 fi Triq }a[ar Qim sejjer lejn is-Si[[iewi; kien qieg]ed fuq il-lemin tat-triq g]ax kien g]adu kemm qabe\ il-vettura bin-numru S-8762, misjuqa mill-konvenut, li kien sejjer fl-istess direzzjoni. Dak il-]in, meta l-karrozza ta' l-attur kienet g]adha mal-[enb tal-vettura tieg]u waqt is-sorpass, il-konvenut lewa lejn il-lemin biex jid]ol fl-isqaq li hemm fuq il-lemin tat-triq, dak li fuq l-iskizz tal-pulizija¹ jidher li jag]ti g]al *San Niklaw Farm*. Dan l-isqaq jifforma *T-junction* mat-triq mnejn kienu g]addejjin il-partijiet. Billi dak il-]in il-vetturi kienu [enb ma' [enb, hekk kif il-konvenut lewa u resaq lejn il-lemin bil-ponta tal-lemin ta' quddiem tieg]u laqat il-ponta tax-xellug ta' quddiem ta' l-attur.

L-attur xehed illi qabel ma beda jaqbe\ lill-konvenut dan ma kellux *indicator* mixg]ul, waqt illi l-konvenut xehed illi kien xeg]el l-*indicator* tal-lemin. Li x'aktarx [ara hu li meta l-konvenut xeg]el l-*indicator* l-attur kien [à f'po\izzjoni ma[enbu mnejn ma setax jara l-*indicator*.

Ir-re[ola [enerali stabilita fil-[urisprudenza tag]ti pre`edenza, f`irkostanza b]al dawk tal-ka\ tallum, lil dak li jkun [ej minn wara u jkun qieg]ed jaqbe\ il-vettura li tkun fuq ix-xellug tieg]u, b]al ma g]amel l-attur, g]ax li x'aktarx ji[ri f`ka\ijiet b]al dawn hu illi s-sewwieq li kiser lejn il-lemin ikun qasam ir-rotta tas-sewwieq li jkun qed jaqb\u<sup>2</sup>. Madankollu, huwa wkoll dmir tas-sewwieq li jkun irid jaqbe\ illi s-sorpass ma jag]mlux f`irkostanzi fejn sewwieq bil-g]aqaq ikun jista' jobsor illi l-vettura li jkun sejjer jaqla' tista' tbiddel ir-rotta, b]al meta l-vetturi jkunu qeg]din joqorbu lejn *T-junction*. Fil-fatt il-Kodi`i tat-Triq pubblikat f'Ottubru ta' l-2001 ig]id, fl-artikolu 184, illi ma g]andekx taqla' vetturi o]ra "meta tkun qed

¹ *Fol. 60.*

² Ara **Hugh P. Zammit nomine versus Raymond Debono**, P.A. 16 t'Ottubru 1995, u s-sentenzi hemm `itati.

tavviċina ... .. triq li tagħqad m'oħra". L-istess kien ig]id il-kodi`i l-qadim fl-art. 74.

L-attur xehed illi mnejn kien hu meta beda s-sorpass ma setax jara l-isqaq lejn kien ser jikser il-konvenut. Din, i\da, ma hix sku\`a tajba bi\\ejjed g]ax l-attur, anzi, kellu joqg]od aktar attent meta manuvra perikolu\`a b]al ma huwa s-sorpass jag]milha fi triq li ma kienx familjari mag]ha u li wkoll kienet x'aktarx dejqa u g]alhekk ma t]allix bi\\ejjed spazju g]al manuvri eva\`ivi meta dawn ikunu me]tie[a. Barra minn hekk, il-fatt illi t-triq hija x'aktarx dejqa jfisser illi, biex jag]mel is-sorpass, l-attur kellu jmur fuq in-na]a l-]a\`ina tat-triq, u g]alhekk il-konvenut inqas kellu jobsor illi sejjer isir sorpass proprju fejn, g]al din ir-ra[uni, ikun aktar perikolu\` mis-soltu.

Fil-fehma tal-qorti, g]alhekk, i\`ew[partijiet ja]tu f'ishma ndaqs.

Id-danni ta' l-attur, kif jidher mis-*survey report*³, telg]u g]al mitejn u tlieta u]amsin lira u sebg]in `ente\`mu (Lm253.70). Il-konvenut g]andu jag]mel tajjeb g]al nofs dawn id-danni u g]alhekk g]andu jag]ti lill-attur mija u sitta u g]oxrin lira u]amsa u tmenin `ente\`mu (Lm126.85).

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\`a billi tg]id illi \`ew[partijiet ja]tu f'ishma ndaqs g]all-in`ident u tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attur, b]ala nofs id-danni, is-somma ta' mija u sitta u g]oxrin lira u ]amsa u tmenin `ente\`mu (Lm126.85), flimkien ma' l-img]ax skond it-talba. L-ispejje\` g]andhom jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

---

³ *Fol. 78.*

Connie Micallef
Dep. Re[.